Cizozemští dělníci se musí podrobit lékařské prohlídce a nemohou-li se vykázati nějakým průkazem o zajištěném místě ve Francii, jsou posláni k nejbližšímu přistěhovaleckému úřadu za účelem jich umístění v práci. K poskytování mimořádných výpomocí Francouzům usedlým v cizině povolen nař. z 13. srpna 1921 pro rok 1921 obnos 1,800.000 fr.

IV. Úvěr osobám hospodářsky slabým a válečným poškozencům.

Otázku úvěru osob hospodářsky slabých nebo válečných poškozenců řeší tyto právní předpisy:

Nařízení z 3. března 1921, jímž jsou stanoveny podmínky pro provádění zákona ze 24. října 1919 o otevření úvěru na prospěch demobilisovaných malých obchodníků, průmyslníků a řemeslníků. — Zákon ze 14. června 1920 mění částečně zák. ze 7. května 1917 o úpravě úvěru pro konsumní družstva. — Zákon z 5. května 1920, jímž se mění čl. 1. zák. z 9. dubna 1918 o poskytnutí úvěru na venkově až do maximální ceny nemovitosti 20.000 Fr. — Zák. z 19. dubna 1921 upravuje podmínky úvěru k získání, zařízení, změně nebo znovuvybudování malé usedlosti na venkově, nepřevyšuje-li její cena výši 40.000 fr.

V. Odborné školství průmyslové a obchodní.

Odborného školství technického týká se nař. z 12. července 1921 o praktických školách obchodních, průmyslových a řemeslnických. Školy obchodní nebo průmyslové může založit župa nebo obec anebo více žup nebo obcí, a nesou pak náklad zařizovací. Náklady spojené s udržováním nese stát, župy nebo obce (zák. z 19. července 1889 a 15. července 1893). Školy řemeslnické mohou býti založeny jednou nebo více župami, obcemi, obchodními komorami, odbornými spolky za přispění státu. Vyučování ve všech školách spadajících pod tento zákon je bezplatné, stát zřizuje stipendia.

Judikatura.

(Pořádá Dr. Jindřich Tučný.)

Sociální pojištění: a) nemocenské.

Podstata obnovy řízení ve správním řízení záleží v tom, že opatřením úřadu bez vůle stran odklizují se procesně právní účinky dřívějšího rozhodnutí.

Není tedy obnovy v právnickém smyslu tam, kde by takové účinky byly odklizeny vůlí stran a nemůže býti řeči o obnově, kde by nešlo o odklizení právních účinků. Zdali tyto účinky zasahují také ve správní sféry osob třetích nebo jen toho, kdo o obnovu zakročil, jest pro otázku zásadní přípustnosti obnovy zcela nerozhodno. Nemůže tedy ani okolnost, že někdo nabyl z dřívějšího rozhodnutí subjektivních práv, býti na závadu obnově řízení, jsou-li tu jinak dány předpoklady pro ni.

(Nález nejv. správ. soudu z 22. září 1921, č. 11715.)

Obsah protokolu o schůzi představenstva okres. nemocenské pokladny není rozhodným důkazem o průběhu jednání této schůze.

Zápis o usnesení jest sice dokladem o průběhu jednání, ale dokladem takovým, jenž může býti vyvrácen jinými důkazy. Nabídl-li proto stěžovatel důkaz svědky pro své tvrzení obsahu protokolu odporující nebo aspoň jím nepotvrzené, byl úřad oprávněn a — pokud ono tvrzení pokládal za rozhodné — i povinen provésti či připustiti důkaz o nesprávnosti nebo o mylnosti zápisu. Hodnocení toho kterého průkazního prostředku jest

ovšem v každém případě věcí úřadu a nemůže správním soudem věcně býti přezkoumáno. (§ 6., odst. 1. zák. o spr. s.)

(Nález nejvyššího správního soudu z 22. září 1921, č. 11715.)

b) pensijní.

Nález rozhodčího soudu pro pensijní pojišťování v Praze, zemská úřadovna I., z 10. března 1922, č. Č. p. 3/22/8 v rozepři B. Š., vdovy po revidentu, proti zemské úřadovně I. Všeobecného pensijního ústavu v Praze o přiznání vdovské renty.

Žalobě se vyhovuje. Strana žalovaná povinna jest žalobkyni vdovskou rentu roční podle třídy X. v částce Kč 745.50 s příslušnými příspěvky vychovávacími na 4 nezletilé dítky, a to částky do dnešního dne splatné do 14 dnů pod exekucí, ostatní částky v měsíčních lhůtách předem, obojí s příslušnými drahotními přídavky podle zákona z 12. srpna 1921, č. 299 Sb. z. a n., a útraty řízení soudního částkou Kč 429.30 zaplatiti z důvodů:

Manžel žalobkyně J. Š., revident zemského obilního ústavu pojištěn byl u zemské úřadovny I. Všeobecného pensijního ústavu v Praze od:

1./10.	1910	do	27./3.	1912	ve třídě	III.	měsíců 19
1./3.	1919	»	31./3.	1920	»	VI.	» 13
1./4.	1920	»	30./6.	1920	»	VI.	» 3
1./7.	1920	»	31./3.	1921	»	XVI.	» 9
							44

a zemřel dne 12. července 1921.

Výměrem strany žalované ze dne 19. srpna 1921, č. N 408/21 byla žádost žalobkyně za přiznání vdovské renty zamítnuta.

Žalobkyně domáhala se žalobou přiznání této pracovní renty. Strana žalovaná v námitkách uvádí, že J. Š. neodbyl minimální čekací dobu 60 příspěvkových měsíců, takže vdově nemohla býti přiznána vdovská renta a proto jí bylo přiznáno pouze odbytné ve výši 2982 Kč. Nárok na vdovskou rentu by žalobkyni příslušel pouze tehdy, kdyby její manžel byl zemřel následkem podnikového úrazu, t. j. následkem úrazu, utrpěného při výkonu služebních povinností. Podle úmrtního listu zemřel J. Š. následkem srdeční vady, tudíž na chorobu vnitřní, jež nebyla zaviněna žádným úrazem, a tím méně úrazem podnikovým.

Na to žalující strana tvrdila dále, že manžel Josef pověřen byv kontrolní službou v Podkarpatské Rusi, nucen byl často přenocovati v železničních vozech za tuhých mrazů, ano i na četnických stanicích, čímž si přivodil onemocnění chřipkou a zápal plic, z kterých chorob se u něho vyvinula srdeční vada, takže v tomto případě sluší považovati chorobu tuto jako následek, rovnající se úrazu utrpěnému při výkonu služebních povinností.

Dle § 5. (3) pens. zákona, nastane-li nezpůsobilost k výdělku nebo smrt pojištěncova před uplynutím doby čekací, a v š a k n á s l e d k e m p o d n i k o v é h o ú r a z u (§ 5. zákona ze dne 28. prosince 1887, č. 1. ř. z. ai 1888 ve znění nařízení ze dne 21. srpna 1917, č. 363 ř. z.), považuje se čekací doba 120 příspěvkových měsíců (§ 8. IV. pens. zák.) za dokonanou.

Ani pensijní, ani úrazový zákon nemají definici »podnikového úrazu«. Musí býti tedy tento pojem s použitím předpisu § 6. obč. zák. vyložen a podle tohoto předpisu zákonu, když se ho užívá, nemá býti jiného rozumu přikládáno, nežli ten, který vychází z toho, co slova ve spojitosti vlastně znamenají, a ze zřejmého úmyslu zákonodárcova. Rozhodčí soud, tohoto předpisu dbalý, poznává, že »podnikovým úrazem« sluší rozuměti š k o d-

livý a náhlý vnější zásah na lidský organismus, kterýžto náhlý zásah musí býti v příčině spojitosti s úřední činností pojištěncovou. Bylo zajisté zákonodárcovým úmyslem ochrániti pojištěnce v jeho neštěstí, když při výkonu zaměstnání stane se bez vlastního zavinění obětí tohoto zaměstnání, a nahraditi jemu nebo těm, o které je mu po zákonu pečovati, takto způsobenou škodu, v tom záležející, že mu bylo znemožněno naplniti zákonitou dobu čekací.

Žalovaná strana ovšem namítá, že J. Š. zemřel srdeční chorobou, tedy chorobou organismu, která s výkonem jeho zaměstnání v žádné příčinné souvislosti nestojí. Ale rozhodčí, soud přihlédaje ku výpovědím svědků MUDra K. M., MUDra J. K. a ku dobrozdání těchto obou lékařů, nabyl přesvědčení, že si J. Š., o němž má rozhodčí soud na témže základě prokázáno, že konal revisní službu v Podkarpatské Rusi za tuhých mrazů a že byl nucen přenocovati v železničních, netopených vozech, smrtelnou chorobu přivodil výkonem svého zaměstnání bez vlastní viny, že se tedy stal obětí své věrnosti práci. K přesvědčení tomu dospěl jmenovitě na základě lékařského dobrozdání, podle něhož je velmi pravděpodobno, že Š. při cestování v Podkarpatské Rusi za tuhých mrazů a nocování v netopených železničních vagonech si přivodil onemocnění chřipkou a zápal p'ic, kteréžto choroby nebyly chronickým stavem, měly vliv a byly v souvislosti se srdeční vadou, které podle úmrtního listu J. Š. konečně podlehl. J. Š. tedy sice zemřel chorobou organismu, ale tato byla způsobena podle přesvědčení rozhodčího soudu nezvyklými a mimořádnými útrapami jeho služby, jeho smrt je tedy v příčinné souvislosti s výkonem jeho pojištěného zaměstnání.

Proto rozhodčí soud poznává, že při zkoumání zákonitosti vdovina nároku předpisu § 5. (3) pens. zák. dbáno býti mělo a když se tak nestalo, že je žaloba tohoto předpisu se dovolávající po zákonu odůvodněna.

Rentu žalobní a vychovávací příspěvky bylo určiti podle §§ 12., 14., 15. a 17. pens. zák. a § 8. téhož zákona s přihlédnutím k základu shora uvedenému.

Zákony, nařízení, výnosy a vyhlášky.

Péče o mládež a osoby odkázané na veřejnou pomoc.

Zákon ze dne 15. února 1922, č. 71., o vystěhovalectví.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

I. Ustanovení všeobecná.

§ 1. — Pojem vystěhovalce.

Vystěhovalcem podle tohoto zákona jest, kdo odchází z území Československé republiky do ciziny, aby si tam hledal výživy, nebo s úmyslem již se nevrátiti, jakož i každý příslušník jeho rodiny, který ho doprovází nebo následuje.

Vystěhování samo o sobě nemá v zápětí ztráty státního občanství.

Osoby, které cestují po moři v mezipalubí nebo v lodní třídě, jíž nařízení prohlásí za rovnocennou s mezipalubím, je pokládati za vystěhovalce, leč by bylo z okolností jasně zřejmo, že jdou do ciziny s úmyslem jiným, než jaký uvádí prvý odstavec tohoto paragrafu.